

Оксана Глазуненко, магістрант заочної форми навчання

Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»,
освітня програма «Педагогіка вищої школи»

ЗАСОБИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ В МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОГНОСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Резюме: на основі педоцентричного підходу до виховання С. Русової окреслено засоби інформаційно-комунікаційних технологій як інструмент формування в майбутніх фахівців готовності до прогностичної діяльності.

Ключові слова: майбутній фахівець, формування, інформаційно-комунікаційні технології, готовність, прогностична діяльність.

Summary: on the basis of the pedocentric approach to the education of S. Rusova, the means of information and communication technologies as an instrument for the formation of future readiness for prospective activity are outlined.

Key words: future specialist, formation, information and communication technologies, readiness, prognostic activity.

Постановка проблеми. Сьогодення потребує створення ефективної системи прогнозування, подальшого вдосконалення методології та методики розробки прогнозів. Вирішення цих завдань вимагає підвищення рівня професійної підготовки майбутніх фахівців загалом і формування готовності їх до прогностичної діяльності зокрема.

Аналіз останніх джерел і публікацій показав, що окремі аспекти підготовки майбутніх фахівців до прогностичної діяльності, зокрема формування прогностичних умінь студентів, певною мірою досліджено такими вченими, як В. Безруков, Ф. Гоноболін, А. Губа, Є. Дмитрієв, О. Єпішева, Л. Лебедик [1-3; 7-8], Т. Смиковська, В. Стрельніков [4-6].

Сучасними вченими висвітлено різноманітні аспекти проблеми, пов'язаної з підготовкою майбутніх фахівців до здійснення прогностичної

діяльності. Водночас проблема формування готовності майбутніх фахівців до прогностичної діяльності засобами інформаційно-комунікаційних технологій не була предметом спеціального наукового дослідження.

Тому **метою** статті є розкриття принципів застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій для формування готовності майбутніх фахівців до прогностичної діяльності.

Організація досліджень. Експериментальну базу дослідження становив Верхньодніпровський коледж Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету, завдання інформатизації якого практично співпадали із завданнями інформаційної підготовки майбутніх фахівців – формування інформативної компетентності, які включають: узагальнення та поглиблення теоретичних знань про головні поняття та методи інформатики як наукової дисципліни; навчання та засвоєння базових засад інформатики: способів одержання, накопичення, оброблення, зберігання, передавання та подання інформації; розвиток алгоритмічного стилю та культури мислення; вироблення вмінь і навичок опису систем, об'єктів і зв'язків між ними; опанування загальних засобів інформатизації, формування вмінь і навичок роботи на ПК, засвоєння методів роботи з ІКТ (системним і прикладним програмним забезпеченням загального призначення); вивчення та засвоєння методів і засобів використання сучасних ІКТ відповідно до потреб майбутньої професійної діяльності (професійно орієнтованого програмного забезпечення та автоматизованого робочого місця); актуалізація професійних знань, умінь, навичок з урахуванням можливостей ІКТ у фаховій діяльності, зокрема виконання обчислень; формування вмінь і навичок планування ресурсів ІКТ, необхідних для виконання професійних завдань; вироблення вмінь прогнозувати та приймати оптимальне рішення або пропонувати варіанти вирішення проблеми у складній ситуації; розвиток комунікативних здібностей фахівців, навичок колективної роботи за допомогою ІКТ; естетичне та екологічне виховання фахівців; ознайомлення з методами виконання науково-дослідної

та проектної діяльності в певній галузі, а також комп'ютерного моделювання прогнозу тощо.

Викладемо провідні принципи ефективної практики навчання, які найвиразніше проявляються внаслідок використання нових інформаційних технологій.

1. Заохочення контактів між студентами і викладачами. Роль викладача дуже важлива, адже він повинен допомогти студентові повірити у свої сили та можливості, зрозуміти цілі та завдання навчання. В такому разі воно стає більш мотивованим, бо викладач відчутно посилює мотивацію під час зворотного зв'язку та застосовує засоби формування компетенцій студентів.

2. Розвиток співпраці студентів. Дослідження показують, що відсоток студентів, які спроможні вчитися самостійно, без спілкування з іншими, досить малий. Колективні навчальні дії активізують захопленість та сприяють мотивації. Розподіл ідей поліпшує міркування і поглиблює розуміння. Але при такій роботі необхідний індивідуально-диференційований підхід для врахування ступеня розуміння, справді самостійної роботи і завчасного усунення психологічних бар'єрів. Це вимагає постійного індивідуального опитування та тестування, а також організації бесід для аналізу успіхів кожного студента та оцінки ступеня розуміння навчальної інформації та відтворення її.

3. Використання активних методів навчання. Студенти повинні обговорювати матеріал, що вивчається, обмірковувати його, зв'язувати його зі своїм життєвим досвідом. Плідність діалогу студентів певною мірою залежить від уміння викладача керувати ходом дискусії. При нагоді викладач стає учасником діалогу, щоб наводити зразки мовної культури і доцільно використовувати чати для формування особистості студентів.

4. Швидкий зворотній зв'язок. При вивченні матеріалу студенти потребують допомоги – це оцінка їхніх знань, консультації під час виконання домашніх завдань, аналіз та обговорення матеріалу, пов'язування з їхнім

досвідом. Можна визначити такі функції зворотного зв'язку: інформування студента про припущену помилку, надання допомоги для її виправлення, підвищення мотивації за допомогою аналізу ходу діяльності студента та обговорення її результатів, вирівнювання навчальної траєкторії з метою оптимізації процесу навчання. Залежно від того, які функції переважають, розрізняють два типи зворотного зв'язку: інформаційно-оповістковий та аналітично-результативний.

5. Ефективне використання часу. Успішний розподіл часу – це ефективне вивчення для студентів і ефективне навчання та вдосконалення для викладачів. Нові технології виявляють таку допомогу завдяки доступу до інформаційних ресурсів, розподілених по всьому світу.

6. Висока мотивація. Мотивація важлива для кожного, і для погано підготовлених, і для байдужих, і для занадто стриманих, і для сильних, активних студентів. Нові технології надають нові можливості для підвищення мотивації навчання.

Висновки. Використання засобів ІКТ завжди виправдано в усіх сферах освітньої діяльності. Процес інформатизації освіти підвищує рівень активності й реактивності студента, розвиває здатності до альтернативного мислення, формування вмінь розробляти стратегії пошуку розв'язання як навчальних, так професійних задач, прогнозування результатів впровадження прийнятих рішень засобами моделювання досліджуваних об'єктів, явищ, процесів і взаємозв'язків між ними.

Література

1. Лебедик Л.В. Компетентісний підхід до підготовки магістрів обліку і аудиту / Л.В. Лебедик // Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: проблеми теорії та практики. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 253 с. – С. 194-199.
2. Лебедик Л.В. Компетентісний підхід у підготовці викладачів вищої школи до проектування дидактичних систем в умовах магістратури / Л. В. Лебедик // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету

імені В.Г. Короленка. – Випуск 66-67. – Наукове видання «Педагогічні науки». – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2016. – 245 с. – С. 53-58.

3. Лебедик Л. В. Формування загальних і професійних компетенцій майбутніх викладачів економіки / Л. В. Лебедик // Імідж сучасного педагога. – 2017. – № 2 (171). – С. 11-14.

4. Стрельников В. Ю. Професійна підготовка вчителів засобами сучасних технологій навчання / В. Ю. Стрельников // Збірник наукових праць Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка. – Випуск 70. – Наукове видання «Педагогічні науки». – Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017. – 139 с. – С. 27-30.

5. Стрельников В. Компоненты профессиональной компетентности преподавателя высшей школы / В. Стрельников // Edukacja i ekonomia. Redakcja naukowa prof. dr.hab. Vaino Rajangu, dr. Tadeusz Trocikowski. – Wloclawek – Kaniewo, 2015. – 381 с. – С. 213-221.

6. Стрельников В. Ю. Проектування вчителем інтерактивних технологій навчання на основі електронних освітніх ресурсів / В. Ю. Стрельников // Фізико-математична освіта : науковий журнал. – 2017. – Випуск 4(14). – С. 348-351. Strelnikov V.J. Projecting Interactive Educational Technology His Professional Pedagogical Activity [Електронний ресурс] / V.J. Strelnikov // Physical and Mathematical Education : scientific journal. – 2017. – Issue 4(14). – P. 348-351. – Режим доступу до ресурсу: <http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/publ/4-1-0-299>.

7. Lebedyk L. Professional competence of masters of pedagogics higher school // Theory and Practice of Contemporary Management : Materials of I International Scientific-Practical Conference, (Batumi, 17-18 October, 2014) / , p.h. Tbilisi, Universal, 2014. – P. 292-296.

8. Lebedyk L. Planning technologies for the preparation of high school teachers based in the experience of European countries: Study of problems in modern science: new technologies in engineering, advanced management, efficiency of social institutions. Monograph: edited by Shalapko Yuriy, Wyszowska Zofia, Musial Janusz, Paraska Olga. – Bydgoszcz, Poland : University of Technology and Life Sciences, 2015. – 762 p. – С. 749-760.